

Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201714428

Zaaknummer: Z/25/143732

Portefeuillehouder(s): L.S. Kaper

Voor vragen

Naam: Luc Velhorst
Telefoon: 088-6953944
E-mail: l.velhorst@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: ontwerp-Regionale Energie Strategie (RES) 2.0 Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen (GMR)

Aanleiding voor deze kennisgeving

In Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen werken gemeenten, de provincie, waterschappen en netbeheerder Liander samen aan de Regionale Energie Strategie (RES). In de RES gaat het over het overschakelen van fossiele naar duurzaam opgewekte energie. Ook komt in de RES de energie-infrastructuur en opslag aan de orde.

In 2021 is de eerste RES vastgesteld. In deze RES 1.0 hebben we onder andere afgesproken om in 2030 1,62 TWh duurzame elektriciteit op te wekken uit wind- en zonne-energie. Verder is ook de warmtetransitie vanuit regionaal perspectief beschreven.

Nu is het tijd om de eerste RES te actualiseren tot een RES 2.0. Ons college heeft besloten om in te stemmen met het ontwerp van de RES 2.0, inclusief de planMER en deze vrij te geven voor het kunnen indienen van zienswijzen. In deze kennisgeving informeren wij uw raad over het ontwerp-RES 2.0 en onze overwegingen om hiermee in te stemmen.

Relevant beleidskader

RES 1.0

Omgevingsvisie Westervoort

Inhoud van mededeling

Met de vaststelling van de RES 2.0 wordt voortgebouwd op de afspraken en kaders van de RES 1.0. Zo blijft de RES 2.0 gebaseerd op het doel om als regio 1,62 TWh duurzame elektriciteit grootschalig op te wekken, maar nu met meer nadruk op windenergie. Wel wordt rekening gehouden met ontwikkelingen sinds 2021 als netcongestie, stikstof, oplopende wachttijden voor uitspraken van de Raad van State en terugleverkosten voor elektriciteit.

Ook nieuwe ruimtelijke beperkingen spelen een rol, zoals het wespendife beleid op en rond de Veluwe en strengere provinciale regels voor de ontwikkeling van zon- en windenergie.

Nieuw is de grote aandacht voor het energiesysteem als geheel: het gaat om opwek én transport, warmte én elektriciteit, besparing én verbruik. De uitdaging bestaat uit om meer op decentraal niveau vraag, aanbod en infrastructuur samen te brengen. Dat gaat bijvoorbeeld gepaard met netbewuste nieuwbouw, energyhubs en het gefaseerd en regionaal programmeren. Ruimtelijke ontwikkelingen zullen veel meer dan voorheen rekening moeten houden met het energiesysteem.

De provincie heeft binnen nationale kaders wettelijke bevoegdheden hierin om regie te nemen. Zo zal de provincie in 2026 een Provinciaal Programma Energiesysteem opstellen. Deze is leidend voor doorwerking op de schaal van (samenwerkende) gemeenten, in ons geval de GMR. In deze RES 2.0

wordt een regionale visie op het energiesysteem aangekondigd. Mogelijk kan de RES uiteindelijk daarin opgaan.

Voor het onderdeel warmte voorziet de RES 2.0 in voortzetting van de samenwerking op regiobrede schaal en ook op het niveau van de zg. warmteclusters: in ons geval het 'cluster AVR' dat bestaat uit de gemeenten Rheden, Arnhem, Westervoort, Duiven en Zevenaar.

Status RES 2.0

Sinds de vaststelling van de RES 1.0 is de Omgevingswet van kracht geworden. Voor de RES 1.0 gold in 2021 nog een raadsbesluit, terwijl de RES 2.0 nu geldt als een 'vrijwillig programma' met een vaststellingsbevoegdheid die bij de colleges is belegd.

Gevolgen voor Westervoort

Op basis van het geldende beleid (RES 1.0 en Omgevingsvisie Westervoort) zijn er in onze gemeente geen mogelijkheden voor de grootschalige opwek van wind- en zonne-energie op land. De uitgevoerde planMER leverde voor Westervoort geen geschikte mogelijkheden op. De ruimtelijke beperkingen zijn sinds 2021 alleen maar toegenomen. In het ontwerp-RES 2.0 is deze conclusie overgenomen. In de Liemers zijn in de gemeenten Duiven en Zevenaar nog wel mogelijkheden, in het bijzonder voor windmolens.

Ten aanzien van de onderdelen energiesysteem en warmte draait de gemeente Westervoort volop mee in de regionale samenwerking.

Al met al sluit het ontwerp van de RES 2.0 goed aan bij het ingezette gemeentelijk beleid. Daarom is er geen aanleiding een voorstel tot zienswijzen te doen.

Beoogd effect

- Passende oplossingen voor de resterende opwekopgave van circa 0,30 TWh.
- Een toekomstbestendig energiesysteem;
- Gezamenlijk optrekken naar netbeheerders en leveranciers van elektriciteit en warmte.

Argumenten

1. *De RES 2.0 bestendigt voor de gemeente Westervoort de lijn uit de RES 1.0 voor de grootschalige opwekmogelijkheden op land;*
2. *Een aantal gemeenten heeft in de RES 2.0 nieuwe zoekgebieden opgenomen waarmee de regio de restant-opwekopgave van 0,3 TWh kan invullen. Zo heeft de gemeente Zevenaar onlangs in haar omgevingsvisie drie zoekgebieden aangewezen waarvan één gebied aansluit op de windmolens in Duiven bij InnoFase;*
3. *Regionale samenwerking binnen de RES biedt voor de complexe warmteopgave synergievoordelen. Voorbeeld is het gezamenlijk onderzoeken van collectieve warmtebronnen zoals geothermie en warmte uit de rioolwaterzuiveringsinstallatie.*

Kanttekeningen

1. *De kans is groot dat het opwekdoel van duurzame energie enige jaren later dan 2030 wordt gerealiseerd. Gelet op de aard van de beperkende factoren is dat echter onvermijdelijk.*
2. *De RES 2.0 geeft geen opwekdoelstellingen voor wind voor het verdere transitietijdpad tot 2040-2050. Onderlinge afstemming in de regio en nieuwe provinciale kaders voor het energiesysteem moeten hier uitsluitsel over gaan geven.*
3. *Ondanks alle voorgenomen acties zoals slimme netwerken en investeringen zal de netcongestieproblematiek nog lange tijd voortduren. Zo is de planning van een nieuw onderstation in Duiven inmiddels verder opgeschoven tot 2031-2033.*
4. *De RES 2.0 biedt een goede basis voor verdere samenwerking maar elke gemeente kent zijn eigen concretiseringsopgave. Zo is de*

- wettelijke bevoegdheid voor een warmteprogramma en warmte-uitvoeringsplannen bij de gemeente belegd.
5. *Het aangekondigde provinciale onderzoek naar de haalbaarheid van een Small Modular Reactor (SMR) maakt geen onderdeel van de RES 2.0. Wel zal de rol van kernenergie deel uitmaken van het Gelders Programma Energiesysteem dat kaderstellend is voor de regio.*

Financiële paragraaf

Dit besluit heeft geen financiële consequenties. Voor de regionale activiteiten van de RES ontvangt de regio een bijdrage van het Rijk. De regionale financieringsafspraken voor RES 2.0 verlopen via de budgetbesprekingen voor de Groene Metropoolregio onder de opgave Circulaire regio.

Participatie en communicatie

In de afgelopen maanden is de concept RES 2.0 tot stand gekomen in een proces waarbij zowel ambtelijk, bestuurlijk als vanuit het maatschappelijke veld, input is opgehaald en verschillende feedbackrondes hebben plaatsgevonden. Zo waren de regionaal belanghebbenden, verenigd in de Regionale Adviestafel RES, betrokken bij het opstellen van het ontwerp-RES 2.0.

De kennisgeving van publicatie van het ontwerp RES 2.0, inclusief planMER, communiceren we via de gemeentelijke kanalen en de regionale website www.gmr.nl/res

Uitvoering

De zienswijzeperiode voor het ontwerp-RES 2.0 sluit op 14 januari 2026. Binnengekomen zienswijzen worden door de Groene Metropoolregio verzameld. Hier wordt ook de beantwoording ambtelijk voorbereid. Zo kunnen gelijke zienswijzen in de hele regio gelijk worden beantwoord. Alle zienswijzen worden gebundeld en beantwoord in een Nota van Beantwoording. Na het verwerken van reacties bespreekt het Bestuurlijk Platform Circulaire Regio eventuele aanpassingen van de definitieve RES 2.0. De RES 2.0 wordt daarna ter vaststelling aan de colleges voorgelegd.

Westervoort, 25 november 2025.

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort

M. (Maureen) Sluiter (MA)

drs. A.J. (Arend) van Hout

Bijlagen:

Registratienummer:

1. 201714423

2. 201714433

Omschrijving:

Ontwerp-RES 2.0 GMR

planMER RES (samenvatting)